

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
ĐẠI HỌC ĐÀ NẴNG

TÊN ĐỀ TÀI:

**MỘT NGHIÊN CỨU VỀ CÁC CHIẾN LƯỢC
GIAO TIẾP VÀ ẢNH HƯỞNG CỦA CHÚNG
ĐỐI VỚI VIỆC LĨNH HỘI NGÔN NGỮ THỨ HAI**

Mã số đề tài: B 99-16-17

Chủ nhiệm đề tài : Nguyễn Thị Tuyết

ĐÀ NẴNG 2002

NỘI DUNG

LỜI CẢM ƠN

CHƯƠNG MỘT

- I. Tóm tắt nội dung nghiên cứu
- II. Cơ sở lý thuyết
- III. Cơ sở thực tiễn
- IV. Mục tiêu nghiên cứu
- V. Câu hỏi nghiên cứu
- VI. Phương pháp nghiên cứu
- VII. Đối tượng nghiên cứu
- VIII. Những nghiên cứu liên quan
- IX. Những vấn đề đạo đức trong nghiên cứu
- X. Độ tin cậy của đề tài
- XI. Hướng ứng dụng của đề tài

CHƯƠNG HAI

ĐỊNH NGHĨA THUẬT NGỮ

1. Một số các định nghĩa về *chiến lược giao tiếp (communication strategy)*
2. Khái niệm về chiến lược giao tiếp
3. Chiến lược học (learning strategy)
4. Lĩnh hội ngôn ngữ – lĩnh hội ngôn ngữ thứ hai (second language acquisition)
5. Lượt lời (turn)
6. Kiểm tra xác tín (confirmation check)
7. Kiểm tra hiểu (comprehension check)
8. Yêu cầu làm sáng tỏ (clarification request)
9. Các phương tiện điều chỉnh và bổ sung (modification device)
 - Bổ sung về ngữ âm (phonological modification)
 - Bổ sung về từ vựng (lexical modification)
 - Bổ sung về cú pháp (syntactical modification)
 - Bổ sung về ngữ nghĩa (semantic modification)
10. Tạm dừng giữa một phát ngôn (pause)

11. Lượng kiến thức đầu vào có thể tiếp thu được (comprehensible input)
12. Kênh phản hồi (backchannelling)
13. Yêu cầu lặp lại (repetition request)
14. Yêu cầu hỗ trợ (appealing for assistance)
15. Giao tiếp thất bại (communication breakdown)
16. Tự lặp lại (self-repetition)
17. Làm nổi bật chủ điểm (making the topic salient)
18. Đối phó trong diễn đạt (circumlocution)
19. Ngôn ngữ điệu bộ (non-verbal)
20. Cung cấp thông tin gợi ý (providing clues)
21. Mở rộng chủ điểm (topic expansion)

CHƯƠNG BA

Phân tích ba đoạn đối thoại

CHƯƠNG BỐN

Kết quả phân tích ba đoạn đối thoại

Kết quả phỏng vấn

Vai trò của tương tác, kiến thức đầu vào trong quá trình lĩnh hội ngôn ngữ
hai

Vai trò của người thầy trong các hoạt động giao tiếp trong lớp học

Một số đề nghị đóng góp cho việc dạy kỹ năng Nói

CHƯƠNG NĂM

Kết luận

Hướng mở rộng đề tài

Những hạn chế của đề tài

Sách tham khảo

CHƯƠNG MỘT

Tóm tắt

Nghiên cứu này được thực hiện trên cơ sở thu thập thông tin từ các hoạt động giao tiếp trong lớp học và cả các cuộc nói chuyện trong đời sống hàng ngày giữa người bản ngữ và không bản ngữ. Thông tin còn được thu thập qua các phỏng vấn người dạy và người học môn Nói tiếng Anh trên địa bàn các tỉnh miền Trung và miền Nam. Phân tích các đoạn đối thoại cho thấy cả hai bên tham gia giao tiếp đều nỗ lực để duy trì cuộc nói chuyện và thông tin truyền đạt không bị sai lệch. Người giao tiếp đã sử dụng đa dạng các chiến lược và phương tiện bổ sung về ngôn ngữ. Kết quả cho thấy rằng với nỗ lực và nhu cầu giao tiếp của cả hai bên thì người tham gia dù khả năng về tiếng có hạn chế đến mức nào vẫn có thể tìm mọi cách xoay xử để thoả mãn được nhu cầu trao đổi thông tin của mình. Kết quả nghiên cứu cũng cho thấy vai trò tích cực của các chiến lược giao tiếp trong quá trình lĩnh hội ngôn ngữ thứ hai. Từ kết quả này, một số đề nghị đóng góp cho việc dạy môn Nói cũng được trình bày trong nghiên cứu, cụ thể là làm thế nào cho người học tiếp thu lượng kiến thức đầu vào để dàng để quá trình lĩnh hội ngôn ngữ thứ hai diễn ra một cách có hiệu quả.

I. CƠ SỞ LÝ THUYẾT:

Chiến lược giao tiếp (*communication strategy*) đã xuất hiện trong các nghiên cứu về lĩnh hội ngôn ngữ thứ hai (*second language acquisition*) trong giới các nhà ngôn ngữ học ứng dụng và các nhà giáo học pháp về giảng dạy ngoại ngữ trong vài thập kỷ gần đây. Thuật ngữ này bắt đầu được dùng thay thế cho thuật ngữ chiến lược học (*learning strategy*)